

Director general al Bibliotecii Metropolitane București, profesor asociat al Colegiului Universitar de Producție Media „Spiru Haret” București și fondator al Școlii de Vorbă. Jurnalist, profesor și trainer de dicție, public speaking și debate, Ramona Mezei a sprijinit activ întărirea democrației în România prin stimularea participării civice. Activează în domeniul educației non-formale în cadrul Organizației Naționale Cercetării României.

Ramona MEZEI

BIBLIOTECA INTERACTIVĂ

1. Care sunt primele amintiri dintr-o bibliotecă. Există vreun impact vizual, senzorial și spiritual al acesteia asupra dumneavoastră?

Cartea a făcut parte din viața mea încă de când eram mic copil. Mi-o amintesc pe mama cum îmi citea povești la gura sobei dintr-o carte mică, mică. Iar eu eram tare mirată cum pot să încapă atât de multe povești într-o carte cât o palmă. Copil fiind, cumpăram cărți. Uneori, pe sub mână, pentru ca o carte de beletristică era o raritate în librăriile românești în anii '80-'85. Biblioteca pentru mine este cea din școala gimnazială. O încăpăre mică, ticsită cu cărți, care reprezenta lumea în care evadam. Citeam mult. Orice, oricât și în orice condiții. Nu după un plan stabilit. Mă prindea și miezul nopții, cu cartea în mână și veioza sub plapumă. Credeam cu tărie, și mai cred și acum, că a fi bibliotecar este un dar de la Dumnezeu. Mirosul de carte veche încă reprezintă pentru mine mirosul copilăriei, mirosul clipelor fără griji.

2. Care este rolul cărții într-o lume a divertismentului? Omul care deschide cartea este un om nou sau e omul vechi al zilei de ieri?

Omul care citește este o ființă informată, care visează și se reinventează, cu fiecare carte

citită. Și cartea poate fi divertisment. Însă unul serios, care nu are nimic facil, dimpotrivă, e sursă uriașă de cunoștințe despre lume, despre viață, trecut, prezent și viitor. Omul care deschide cartea este pe jumătate salvat de răul care îi deturneză ființa din mediul în care trăiește. Cartea este, în acest caz, protecție, dar și far, care îl duce spre noi orizonturi.

Cred că omul care deschide cartea este depotrivă vechi și nou. Mă uit cu drag la tinerii din metrou sau autobuz care țin cărți în mână. Iar pentru mine, fiecare seară este o dublă bucurie: citesc din cartea preferată, alături de băiețelul meu, care are 10 ani și care a descoperit cât de minunată este lumea hârtiei tipărite.

3. Ce volum ați salva din Biblioteca din Alexandria, dacă am admite că ea conținea toate volumele care au fost scrise vreodată?

Biblioteca din Alexandria nu conținea cărți, în sensul actual al cuvântului, ci pergamente. Oricare pergament salvat, ar fi fost de o valoare inestimabilă. Dacă ar fi posibil să salvez ceva, ar fi o carte care, odată citită, ne-ar putea transforma fundamental în oameni mult mai buni.

4. Cum trebuie să fie un bibliotecar modern?

Un bibliotecar modern trebuie să fie sensibil și uman, visător și înțelept, dar, în același timp, deschis către nou și adaptabil, în permanență conectat la comunitate, la viața culturală a orașului și conectat la mijloacele moderne de comunicare.

5. Hașdeu, Eminescu, Oz, Soljenițin, Borges ș.a. Ce credeți despre bibliotecarii-scriitori?

Bibliotecarii-scriitori și-au imaginat lumea ca o bibliotecă. Borges, în special, a lăsat mărturia sa scriitoricească lumii întregi. Viața, ca o bibliotecă, a fost imaginată și de alți mari scriitori, precum cei citați de dumneavoastră. Într-o bibliotecă trăiești nu numai printre cărți, ci și printre oameni, printre personaje și printre experiențe, printre modele de viață excepționale. Bibliotecarii-scriitori au fost și sunt îndrăgostiți de carte și au știut și știu să dea altă valoare cărților.

6. Biblioteca de azi este doar o instituție publică receptivă la necesitățile comunitare în domeniul informării sau este totuși ceva mai mult?

Biblioteca de azi nu trebuie să se rezume doar la serviciile de bază, lectură și împrumut,

ci trebuie să se adapteze în permanență nevoilor urbei. Biblioteca ar trebui să fie vie, interactivă, să medieze legătura profundă dintre om și informație, de orice fel. Ar trebui să fie un spațiu deschis oricărei inițiative, fără restricții de gen, de vârstă, de ocupație, rasă, religie sau statut social.

7. Ce ne lipsește nouă în biblioteca modernă? Ne scapă ceva important în felul în care relaționăm cu utilizatorii noștri?

În unele biblioteci din România, nivelul tehnologic nu este suficient de adaptat, de sincronizat cu epoca modernă, cu piața de carte nouă, cu celelalte instrumente audio-vizuale. Biblioteca ar trebui să țină pasul cu nevoile cititorilor, care sunt mai racordați cu piața noutăților, inclusiv în privința noilor tehnologii.

8. Un citat despre bibliotecă care ar suna ca un manifest a ceea ce credeți despre bibliotecă – acest univers al cărții.

Bibliotecile nu se fac, ele cresc (citat clasic din Augustine Birrell).

(Interviu de Maria PILCHIN)

Placheta de poezie în limba rusă *человек-аквариум* (Editura ARC, 2019), semnată de Ivan Pilchin, este exact ceea ce are nevoie un estetic, un cititor care preferă maratoanelor de sute de pagini lectură cu încetinitorul în momentele sale rare de destindere, unul care are nevoie de un tempo lent de înaintare în text pentru a urmări nuanțele jocurilor asociative, a empatiza în voce și a-și trăi pe deplin stările. Poezia lui Ivan Pilchin solicită un astfel de receptor cu rafinament deosebit nu pentru că ar fi sofisticată, iar sensurile ei chinuitor de evazive. Dimpotrivă, textele sunt perfect clare, expresii ale ingenuității metafizice, ale uimirii calme, netulburate în fața lumii. Relecturile îi sunt necesare degustătorului acestui material sensibil pentru a se lăsa absorbit de el și a parcurge împreună un itinerar miraculos. Imaginați-vă că sunteți apă, materie lichidă adică, și curgeți (exact așa – ca apa) printre lucruri, vă lipiți ochii de ele, le învăluți cu iubire, le curățați și vă curățați la rândul-vă. Când veți fi una cu materia fluidă a imaginarului acestei cărți veți descoperi conexiunile revelatoare ale textului cu poveștile arhetipale, biblice sau literare, veți pătrunde chiar și prin *Poemele pentru Ivan Gogh* ale Mariei Pilchin.

Aliona GRATI